

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Ε.Ο.Δ.Υ.

ΚΠ 11690 / 2024 - 18/06/2024

Αγράφων 3-5, Μαρούσι

Τ.Κ. 15123

Τηλ. 2105212000

www.eody.gov.gr

Facebook: @eody

Twitter: @eody_gr

Πληροφορίες:

**Διεύθυνση Επιδημιολογικής Επιτήρησης &
Παρέμβασης για Λοιμώδη Νοσήματα
Τμήμα Νοσημάτων που Προλαμβάνονται με
Εμβολιασμό & Συγγενών Λοιμώξεων**

ΘΕΑΝΩ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, 2105212388

Email: t.georgakoroulou@eody.gov.gr

ΣΤΕΛΛΑ ΒΟΡΡΕ, 2105212372

Προς:

- Ελληνική Εταιρεία Περιγεννητικής Ιατρικής
(ΕΕΠΙ)

Κα. Χαρίτου Α., Πρόεδρο Διοικητικού
Συμβουλίου

E-mail: info@perinatal.gr

Τηλ: 2107796310

(με παράκληση ενημέρωσής των μελών)

- Ελληνική Μαιευτική και Γυναικολογική
Εταιρεία (ΕΜΓΕ)

Κο. καθ. Ροδολάκη Α., Πρόεδρο Διοικητικού
Συμβουλίου

E-mail: info@hsog.gr

Τηλ: 2107774607

(με παράκληση ενημέρωσής των μελών)

Θέμα: «Έξαρση κρουσμάτων κοκκύτη στην Ελλάδα και στην Ευρώπη. Εμβολιασμός των επίνοσων εγκύων και ενηλίκων με το εμβόλιο Tdap

Αγαπητοί Συνάδελφοι,

Ο κοκκύτης είναι μια ενδημική νόσος με εξάρσεις της νόσου κάθε τρία έως πέντε χρόνια, ακόμη και σε περιοχές με υψηλή εμβολιαστική κάλυψη. Τα μικρά βρέφη ηλικίας έως έξι μηνών διατρέχουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο σοβαρής νόσου, επιπλοκών όπως πνευμονία, άπνοια, επιληπτικές κρίσεις, εγκεφαλοπάθεια και θανάτου, με ποσοστό θνητότητας 2%. Αξίζει να σημειωθεί ότι το 67% των θανάτων που δηλώθηκαν στο ECDC κατά τα έτη 2011-22, αφορούν σε βρέφη, με το 95,5% των βρεφικών θανάτων να καταγράφεται σε βρέφη ηλικίας μικρότερης των έξι μηνών, που σημαντικός τρόπος αποτελεσματικής προστασίας τους από νόσηση με κοκκύτη είναι μέσω του εμβολιασμού των εγκύων.

Τους τελευταίους μήνες, αρκετές χώρες της Ευρώπης (Δανία, Βέλγιο, Κροατία, Τσεχία, Νορβηγία, Ισπανία, Σουηδία, Μαυροβούνιο, Ηνωμένο Βασίλειο, Ελβετία, Σερβία), μεταξύ των οποίων και η χώρα μας, καταγράφουν αύξηση του αριθμού των κρουσμάτων κοκκύτη σε σύγκριση με τα προηγούμενα χρόνια. Η αύξηση των δηλωθέντων κρουσμάτων κοκκύτη πιθανώς συνδέεται με τη μη έγκαιρη ανοσοποίηση ορισμένων ηλικιακών ομάδων καθώς και τη χαμηλότερη κυκλοφορία του παθογόνου κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία από το

ECDC, οι ηλικιακές ομάδες που προσβάλλονται περισσότερο είναι τα παιδιά, οι νεαροί έφηβοι, καθώς και τα βρέφη που δεν έχουν εμβολιαστεί ή δεν έχουν ολοκληρώσει τον εμβολιασμό τους. Σχεδόν το 80% των νοσηλειών αναφέρονται σε βρέφη ηλικίας έως έξι μηνών.

Το ECDC στην πρόσφατη εκτίμηση κινδύνου (RAPID RISK ASSESSMENT, 05/2024) με βάση την ανάλυση των επιδημιολογικών δεδομένων, εκτιμά ότι ο συνολικός κίνδυνος για τα βρέφη ηλικίας έως έξι μηνών, μη ανοσοποιημένα ή μερικώς ανοσοποιημένα, είναι υψηλός, με υψηλή πιθανότητα έκθεσης στον κοκκύτη και υψηλή επίπτωση. Πηγή μόλυνσής τους μπορεί να είναι ο γονέας, το αδελφάκι ή κάποιο άτομο φροντίδας με λοίμωξη. Επιδημίες σε μονάδες νεογνών μπορεί επίσης να εμφανιστούν.

Στον ΕΟΔΥ, το έτος 2023 δηλώθηκαν συνολικά 9 κρούσματα κοκκύτη, ενώ από τις αρχές του έτους 2024 και μέχρι τις 13/6/2024 (εβδομάδα ISO 24/2024), έχουν δηλωθεί διακόσια εξήντα τέσσερα (264) κρούσματα κοκκύτη, εκ των οποίων το 58% αφορά σε παιδιά και εφήβους ηλικίας μικρότερης των 18 ετών, ειδικότερα το 15% αφορά σε βρέφη ηλικίας έως 3 μηνών, ενώ το 42% των κρουσμάτων αφορά σε ενήλικα άτομα. Μεταξύ των κρουσμάτων περιλαμβάνονται τρεις (3) θάνατοι, δύο σε βρέφη ηλικίας έως δύο μηνών και ένας σε ενήλικα.

Ο εμβολιασμός των επίνοσων ατόμων αποτελεί σημαντικό μέτρο στην πρόληψη της νόσου. Κατόπιν των ανωτέρω η Εθνική Επιτροπή Εμβολιασμών (ΕΕΕ) και ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ), συνιστούν τον άμεσο εμβολιασμό όλων των επίνοσων ατόμων και ιδιαίτερα των εγκύων, σύμφωνα με τα ισχύοντα Εθνικά προγράμματα εμβολιασμού Παιδιών, Εφήβων και Ενηλίκων και την εγκύκλιο με θέμα «Εμβολιασμός έναντι του κοκκύτη-Συστάσεις της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών (επισυνάπτεται)».

Ειδικότερα, οι έγκυες θα πρέπει να εμβολιάζονται σε κάθε κύηση με μια δόση εμβολίου TdaP ή TdaP-IPV, κατά προτίμηση από την 27η έως την 36η εβδομάδα κύησης, ανεξάρτητα από το μεσοδιάστημα που μεσολάβησε από προηγούμενο εμβολιασμό με Td/TdaP. Με τα ίδια εμβόλια μπορούν να εμβολιαστούν και οι λεχωΐδες που δεν εμβολιάστηκαν κατά τη διάρκεια της κύησης και τα μέλη οικογένειας, ιδανικά τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν την επαφή με νεογνά και βρέφη. Εξίσου σημαντικός στην πρόληψη της μετάδοσης του κοκκύτη είναι ο εμβολιασμός των επαγγελματιών υγείας με μια αναμνηστική δόση TdaP ανά δεκαετία.

Τονίζεται ότι ο εμβολιασμός των εγκύων και των μελών της οικογένειας είναι το μοναδικό μέτρο πρόληψης με υψηλή αποτελεσματικότητα στην προστασία των μικρών βρεφών ηλικίας έως τριών μηνών που διατρέχουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο σοβαρής νόσου, επιπλοκών, ακόμα και θανάτου. Ο εμβολιασμός της εγκύου έχει ως αποτέλεσμα την παραγωγή μητρικών αντισωμάτων σε διάστημα δύο εβδομάδων, τα οποία μεταφέρονται μέσω του πλακούντα στο έμβryo και προστατεύουν το βρέφος από τη γέννηση. Πολύ μικρές ποσότητες μητρικών αντισωμάτων έναντι του κοκκύτη μπορούν επίσης να μεταφερθούν στο βρέφος μέσω του μητρικού γάλακτος. Επιπρόσθετα, το εμβόλιο προστατεύει την έγκυο από νόσηση και μειώνει την πιθανότητα μετάδοσης του κοκκύτη από τη μητέρα στο βρέφος μετά τη γέννηση. Τα διαθέσιμα εμβόλια έναντι του κοκκύτη TdaP ή TdaP-IPV έχουν δοκιμαστεί σε πολλές μελέτες, είναι απόλυτα ασφαλή και έχουν ενταχθεί στα προγράμματα εμβολιασμού των εγκύων πολλών ευρωπαϊκών χωρών, μεταξύ των οποίων και στη χώρα μας.

Τέλος, ο ΕΟΔΥ συστήνει την εγρήγορση των επαγγελματιών για αυξημένη κλινική υποψία για πιθανά κρούσματα κοκκύτη με σκοπό την έγκαιρη έναρξη της κατάλληλης θεραπείας με μακρολίδες, καθώς η καθυστερημένη χορήγηση

αντιβιοτικών είναι αναποτελεσματική στην αντιμετώπιση και μετάδοση της νόσου. Επιπλέον συστήνεται η χορήγηση αντιμικροβιακής αγωγής σε όλα τα άτομα που ήρθαν σε επαφή με επιβεβαιωμένο κρούσμα κοκκύτη ανεξάρτητα από προηγούμενη νόσηση ή εμβολιασμό.

Σας ευχαριστούμε θερμά για την συνεργασία σας και προσβλέπουμε στη συμβολή σας στην προσπάθεια ενημέρωσης του κοινού, πρόληψης της διασποράς του κοκκύτη και την προστασία των ευάλωτων ατόμων.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας.

Με εκτίμηση,

Ο Πρόεδρος ΔΣ ΕΟΔΥ

Χρήστος Χατζηχριστοδούλου
Καθηγητής Υγιεινής και Επιδημιολογίας

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Προϊστάμενος Γραμματείας
α.α.
Έλενα Μαγκέροβα

Επισυναπτόμενο (1): εγκύκλιος για κοκκύτη 2024, ΕΕΕ
Εσωτερική Διανομή:

Γραφείο Γραμματείας Προέδρου

Γραμματείας Διευθύνοντος Συμβούλου

Αυτοτελές Τμήμα Διοίκησης

Τμήμα Νοσημάτων που Προλαμβάνονται με Εμβολιασμό & Συγγενών Λοιμώξεων

Διεύθυνση Επιδημιολογικής Επιτήρησης & Παρέμβασης για Λοιμώδη Νοσήματα

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Δελτίο Τύπου, 28/02/2024

**Έξαρση κρουσμάτων κοκκύτη στην Ευρώπη και τη χώρα μας -
Επιτακτική ανάγκη εμβολιασμού των επίνοσων ατόμων**

Τους τελευταίους μήνες, αρκετές χώρες της Ευρώπης, μεταξύ των οποίων και η χώρα μας, καταγράφουν αύξηση του αριθμού των κρουσμάτων κοκκύτη σε σύγκριση με τα προηγούμενα χρόνια (Δανία, Βέλγιο, Κροατία, Τσεχία, Νορβηγία, Ισπανία, Σουηδία, Μοντενέγκρο, Ηνωμένο Βασίλειο, Ελβετία, Σερβία). Η αύξηση των δηλωθέντων κρουσμάτων κοκκύτη πιθανώς συνδέεται με τη μη έγκαιρη ανοσοποίηση ορισμένων ηλικιακών ομάδων καθώς και τη χαμηλότερη κυκλοφορία του παθογόνου κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία από το ECDC, οι ηλικιακές ομάδες που προσβάλλονται περισσότερο είναι τα παιδιά, οι νεαροί έφηβοι, καθώς και τα βρέφη που δεν έχουν ολοκληρώσει τον εμβολιασμό τους.

Στην Ελλάδα από τις αρχές του έτους 2024 έχουν καταγραφεί 34 κρούσματα κοκκύτη, ενώ κατά το έτος 2023 είχαν δηλωθεί 9 κρούσματα. Ανάμεσα στα κρούσματα συμπεριλαμβάνονται 17 παιδιά και έφηβοι, εκ των οποίων 6 αφορούν σε βρέφη ηλικίας κάτω του έτους ενώ ένα νεογνό κατέληξε.

Ο κοκκύτης είναι μια ενδημική νόσος παγκοσμίως με εξάρσεις της νόσου κάθε τρία έως πέντε χρόνια, ακόμη και σε περιοχές με υψηλή εμβολιαστική κάλυψη. Τα βρέφη διατρέχουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο σοβαρής νόσου και θανάτου και σχεδόν όλοι οι θάνατοι στις χώρες της Ευρώπης, έχουν καταγραφεί σε βρέφη κάτω των τριών μηνών.

Η προστασία των βρεφών από σοβαρή νόσηση και θάνατο από κοκκύτη, αποτελεί έναν από τους βασικούς στόχους των προγραμμάτων εμβολιασμού. Ο έγκαιρος εμβολιασμός, από τον 2ο μήνα ζωής σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών (ΕΠΕ), και η ολοκλήρωση του εμβολιασμού με όλες τις απαιτούμενες δόσεις εμβολίων των παιδιών και των ενηλίκων σύμφωνα με το ΕΠΕ αποτελεί βασικό μέτρο πρόληψης του κοκκύτη.

Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δίδεται στον εμβολιασμό όλων των εγκύων (σε κάθε κύηση και κατά προτίμηση από την 27η έως την 36η εβδομάδα κύησης) καθώς και των λεχαιδών που δεν εμβολιάστηκαν κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης. Επίσης συστήνεται ο έγκαιρος εμβολιασμός όλων των μελών της οικογένειας που έρχονται

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΛΟΙΜΩΔΗ ΝΟΣΗΜΑΤΑ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΜΕ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟ
ΚΑΙ ΣΥΓΓΕΝΩΝ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 210-5212388, 210-5212372, 210-5212393
e-mail: epid@eody.gov.gr

σε επαφή με νεογνά και βρέφη (τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν την επαφή) ανεξάρτητα από προηγούμενη νόσηση ή εμβολιασμό.

Απαιτείται η εγρήγορση των επαγγελματιών υγείας (ιδιαίτερα παιδιάτρων, νεογνολόγων, μαιευτήρων-γυναικολόγων, γενικών ιατρών, παθολόγων, πνευμονολόγων), αυξημένη κλινική υποψία (ιδιαίτερα σε ενήλικες με επίμονο παροξυσμικό βήχα, ακόμα και χωρίς άλλα συμπτώματα) και συνακόλουθη εργαστηριακή επιβεβαίωση για τη διάγνωση του κοκκύτη και έγκαιρη έναρξη της κατάλληλης θεραπευτικής αγωγής. Υπενθυμίζεται ότι όλα τα άτομα που ήρθαν σε επαφή με κρούσμα κοκκύτη χρήζουν αντιμικροβιακής αγωγής ανεξάρτητα από προηγούμενη νόσηση ή εμβολιασμό.

Ο ΕΟΔΥ ως αρμόδιος φορέας για την επιδημιολογική επιτήρηση του κοκκύτη και την προστασία της Δημόσιας Υγείας, καταγράφει συστηματικά τα κρούσματα της νόσου και επισημαίνει την ανάγκη συμμόρφωσης με τις συστάσεις της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών, όπως αυτές περιλαμβάνονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών.

Περισσότερες πληροφορίες είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του ΕΟΔΥ: [Κοκκύτης - Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας \(eody.gov.gr\)](http://www.eody.gov.gr)